

B.A.(with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem. V
BA25B-6 - Geography : Geography of Maharashtra

P. Pages : 3

Time : Three Hours

GUG/W/16/2863

Max. Marks : 50

- Notes :
1. All questions are compulsory.
 2. All questions carry equal marks.
 3. Credit will be given to suitable sketches maps and diagram.
 4. Use of stencils is allowed.

1. Explain the administrative division in Maharashtra. 10

OR

With the help of map explain the climatic regions of Maharashtra.

2. Describe sugar industries in Maharashtra and discuss the various factors affecting for its localization. 10

OR

State the causes and effect of Rural-Urban migration in Maharashtra.

3. Write short answers : 10

- a) Explain the characteristics of Rivers in Maharashtra.
- b) Describe the location of Maharashtra in the context of India.

OR

- i) State the economic importance of forest in Maharashtra.
- ii) Where and why Rainshadow zone formed in Maharashtra.

4. Write short answers. 10

- a) Describe cotton cultivation in Vidarbha.
- b) Explain the distribution of manganese in Maharashtra.

OR

- i) State the Geographical factors affecting of distribution of population in Maharashtra.
- ii) State the division of density of population in Maharashtra.

5. Write short answers : 10

- a) Show the Physiographic division in the map of Maharashtra.
- b) State the characteristics of Konkan region in Maharashtra.
- c) Explain the physiographic effect on Rainfall in Maharashtra.
- d) Show the major Iron-Ore producing area in the map of Maharashtra.
- e) What is migration ? Why it is large scale in Mumbai.

B.A.(with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem. V
BA25B-6 - Geography : Geography of Maharashtra

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सूचना :- 1. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. योग्य त्या आकृत्या, आराखडे व नकाशे यांना प्राधान्य देण्यात येईल.
4. स्टेन्सिलचा उपयोग करता येईल.

1. महाराष्ट्रातील प्रशासकीय विभाग स्पष्ट करा. 10

किंवा

नकाशाच्या मदतीने महाराष्ट्रातील हवामानाचे प्रदेश स्पष्ट करा.

2. महाराष्ट्रातील साखर उद्योगांचे वर्णन करून त्यांच्या स्थानिकीकरणावर प्रभाव पाडणाऱ्या घटकांची चर्चा करा. 10

किंवा

महाराष्ट्रातील ग्रामीण व नागरी स्थलांतराची कारणे व परिणाम सांगा.

3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. 10

अ) महाराष्ट्रातील नद्यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

ब) भारताच्या संदर्भात महाराष्ट्राचे स्थान विशद करा.

किंवा

1) महाराष्ट्रातील जंगलाचे आर्थिक महत्त्व सांगा.

2) महाराष्ट्रात पर्जन्य छायेचा प्रदेश कोठे व का निर्माण झालेला आहे ?

4. थोडक्यात उत्तरे लिहा. 10

अ) विदर्भातील कापूस शेतीचे वर्णन करा.

ब) महाराष्ट्रातील मंगलधातुचे (Manganese) वितरण सांगा.

किंवा

1) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येच्या वितरणावर परिणाम करणारे भौगोलिक घटक सांगा.

2) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येच्या घनतेचे विभाग सांगा.

5.. थोडक्यात उत्तरे लिहा. 10

अ) महाराष्ट्राच्या नकाशात प्राकृतिक विभाग दर्शवा.

ब) महाराष्ट्रातील कोकण प्रदेशाची वैशिष्ट्ये सांगा.

क) महाराष्ट्रातील प्राकृतीक रचनेचा पर्जन्यावर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

ड) महाराष्ट्राच्या नकाशात प्रमुख लौह-पोलाद उत्पादक प्रदेश दाखवा.

इ) स्थलांतर म्हणजे काय? ते मुंबईत मोठ्या प्रमाणावर का घडते ?

B.A.(with Credits)-Regular-Semester 2012 Sem. V
BA25B-6 - Geography : Geography of Maharashtra

Time : Three Hours

Max. Marks : 50

- सूचनाएँ :- 1. सभी प्रश्न अनिवार्य हैं ।
2. सभी प्रश्नों के अंक समान हैं ।
3. योग्य मानचित्र रेखाचित्र एवं आकृतिया पुरस्कृत की जायेगी ।
4. स्टेन्सिल के उपयोग की अनुमति है ।

1. महाराष्ट्र में प्रशासकीय विभागों को स्पष्ट किजिये । 10

अथवा

मानचित्र के सहायता से महाराष्ट्र में जलवायु प्रदेश स्पष्ट किजिये ।

2. महाराष्ट्र में चिनि उद्योग का वर्णन करके उसके स्थानिकीकरण को प्रभावित करनेवाले कारकों की चर्चा किजिये । 10

अथवा

महाराष्ट्र में ग्रामीण एवं नागरी स्थानांतरण के कारण एवं परिणामों को बतलाईये ।

3. संक्षेप में उत्तर लिखिये । 10

- अ) महाराष्ट्र में नदियों की विशेषताओं को स्पष्ट किजिये ।
ब) भारत के संदर्भ में महाराष्ट्र के स्थिती को विशद किजिये ।

अथवा

- 1) महाराष्ट्र में वनों का आर्थिक महत्व बतलाईये ।
2) महाराष्ट्र में वृष्टीछाया प्रदेश कहाँ और क्यों निर्माण हुआ है ?

4. संक्षेप में उत्तर लिखिये । 10

- अ) विदर्भ के कपास खेतों का वर्णन किजिये ।
ब) महाराष्ट्र में मँगनिज (Manganese) का वितरण बतलाईये ।

अथवा

- 1) महाराष्ट्र में जनसंख्या वितरण को प्रभावित करनेवाले भौगोलिक कारक बतलाईये ।
2) महाराष्ट्र में जनसंख्या घनत्व के विभाग बतलाईये ।

- 5.. संक्षेप में उत्तर लिखिये । 10

- अ) महाराष्ट्र के मानचित्र में प्राकृतिक विभाग दर्शाइये ।
ब) महाराष्ट्र के कोकण क्षेत्र की विशेषताएँ बतलाईये ।
क) महाराष्ट्र की प्राकृतिक रचना का वर्षापर होनेवाला परिणाम स्पष्ट किजिए ।
ड) महाराष्ट्र के मानचित्र में प्रमुख लौह-इस्पात उत्पादक क्षेत्र दर्शाइए ।
इ स्थानांतरण से क्या तात्पर्य है ? वह मुंबई में बड़े पैमाने पे क्यों होता है ?

munotes.in